МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
на засіданні кафедри театрознавства
та акторської майстерності
факультету культури і мистецтв
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2025 р.)

Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»
Декан факультету
доц. Мирослава ЦИГАНИК
_____

СИЛАБУС / SYLABUS
з навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ КРИТИКИ»,
що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва,
спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво
галуззю знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Львів – 2025 р.

Назва навчальної дисципліни	Історія театральної критики
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» В6 Перформативні мистецтва В6.01 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладачі курсу	Роса-Лаврентій Софія доцентка кафедри театрознавства та акторської майстерності
	Sofiya.Rosa-Lavrentiy@lnu.edu.ua i_asoris@yahoo.com.
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди о 16:30-17.50 год. (вул. Валова, 18, ауд. 18) Також можливі онлайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка навчальної дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/course/istoriya-teatralnoji-krytyky
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія театральної критики» є вибірковою дисципліною зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, ОПП Акторське мистецтво драматичного театру та кіно для першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти денної форми навчання, яка викладається в обсязі 180 годин, 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) на ІІІ курсі, у 5 та 6 семестрах.
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік в кінці семестру
Коротка анотація дисицпліни	Дисципліну розроблено таким чином, щоб студенти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ознайомилися зі специфікою та напрямками розвитку театральної критики, її проблематикою, тенденціями та знаковими постатями. Під час курсу розглядаються найважливіші явища, події та факти, пов'язані з розвитком театральної критики в Україні та світі.
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни «Історія театральної критики» вивчити основні напрями історичного розвитку театральної критики як самостійного різновиду театральної діяльності, що утворився в ході розвитку театрального мистецтва. У курсі враховано місце й роль світової театральної критики у розвитку театральної естетики, у фіксації діяльності творців сценічного мистецтва. Вивчення курсу передбачає необхідність ознайомлення студентів з рецепціями театрального процесу, зв'язків розвитку театральної критики з розвитком теорії сценічного мистецтва, історії естетичної думки, літературної критики та журналістики. Водночас у курсі йдеться про поступову появу чітких меж феномену театральної критики і, отже, історії її розвитку як самостійної гуманітарної науки. Вивчення курсу ведеться з урахуванням досягнень впливових театральних критиків України, Франції, Німеччини, Італії, Іспанії, Англії, США, Польщі.
Ключові слова	Цитування, аналіз, структура, дискурс, соціокритика, актантна модель, соціокультурна трансформація, соціокультурна діагностика, генерація, соціум, ідеологія, діагностика, адресність.
Формат дисципліни	Очний

	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Тривалість навчальної дисципліни	Два семестри
Обсяг навчальної дисципліни	64 години аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 116 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після вивчення вибіркової навчальної дисципліни **«Історія театральної критики»** здобувачі вищої освіти повинні ***а) знати:*** • імена та віхи діяльності основних театральних критиків України та світу; • основні віхи розвитку театральної критики. ***б) вміти:*** • оперувати основною інформацією з історії театральної критики; • використовувати у науковому обширі досвід і традиції театральної критики; • оцінювати рівень театральної критики та її адекватність щодо театрального процесу як в історичному, так і в нинішньому контексті; • працювати над виробленням естетичних та професіональних норм на підставі знання історичного досвіду в театральній критиці.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички**: вивчення концептуальних засад сценічного та музичного мистецтва дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові та визначати оптимальні рішення. **Навички критичного мислення**: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.
Теми	ТЕМА 1. Вступ. Суспільно-історичні та естетичні передумови виникнення театральної критики. ТЕМА 2. Історія французької театральної критики. ТЕМА 3. Формування німецької історії театральної критики. ТЕМА 4. Італійська та іспанська театральна критика XX ст. Норвезький театр та Г. Ібсен на сторінках театрально-критичних видань. ТЕМА 5. США. Реалізм в Америці. ТЕМА 6. Англійська театральна критика. ТЕМА 7. Суспільно-історичні та естетичні передумови виникнення театральної критики в Україні. ТЕМА 8. Початки й розвиток театральної критики в Україні. Історія польської театральної критики. ТЕМА 9. Обґрунтування потреби розвитку компаративістських підходів до вивчення історії української театральної критики. ТЕМА 10. Модерні підходи до аналізу явищ театрального дискурсу. ТЕМА 11. Театральна критика на перетині тисячоліть. ТЕМА 12. Театральні та культурологічні періодичні видання в Україні: історичний контекст. ТЕМА 13. Еволюція розвитку жанрів у світовій та українській театральній критиці.
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з гуманітарних дисицплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату театрознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, тьюторство, студентська розробка), дискусія, метод навчальної рольової гри.

використовуватися під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем та доступу до мережі Інтернет.
Література для вивчення дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. Основна література: 1. Клековкін О. Історіографія театру: Напрями. Школи. Методи. Постаті: Навчальний посібник / Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. — К.: АртЕк, 2017. — 336 с. https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/klekovkin-o.-yu.-2017-istoriya-tkatru.-napryamy.-shkoly.-metody.-postati.pdf 2. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. – В. 3 кн. – Львів, 2003. https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/StaynT1-Pererobka.pdf https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Stayn-Tom-2.pdf https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Stayn-Tom-3.pdf 3. Український театр XX століття: Антологія вистав / За заг. ред. М. О. Гринишиної; ІПСМ НАМ України. — К.: Фенікс, 2012. — 944 с.: іл..; вкл.: 16 с. Додаткова література: 4. Білоштан Я. Іван Франко і театр – К.. – 1967 – С. 21 – 62. 5. Васильєв С. Театр і влада Франції у другій половині XIX ст. До питання лібералізації театральної справи та впливу економічної свободи на творчість / С. Васильєв // Мистецтвознавство України. - 2010. - Вип. 11. - С. 94-102. 6. Веселовська Г. Театральні перехрестя Києва 1900 – 1910-х рр.. (Київський театральний модернізм) – К., – 2003 – 335 с. 7. Вороний М. Театр і драма – К., – 1989. 8. Курбас Л. Філософія театру / Упор. М. Лабінський – К., – 2001 – С. 560 – 634 с. 9. Лужницький Г. Критика і критиканство / Лужницький Г. Український театр. – Т. 2. – Львів, 2004. – С. 141 – 143. 10. Лужницький Г. Творча критика / Лужницький Г. Український театр. – Т. 2. – Львів, 2004. – С. 146 – 147. 11. Лужницький Г. Цілі української критики / Лужницький Г. Український театр. – Т. 2. – Львів, 2004. – С. 151 – 153. https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Tom-2.pdf 12. Наш театр. Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 –1975 Т. 1. – Нью-Йорк – Торонто – 1975 – 846с. 13. Наш театр. Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 –1991 Т. 2. – Нью-Йорк – Торонто – 1992 – 456 с. 14. Наш театр. Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 –

<table>
<tr><td></td><td>
1975 Т. 1. – Нью-Йорк – 1975
15. Новосад-Лесюк Х. “Як писати про війну”: перформативні читання сучасної драми // Просценіум. № 1-2 (68-69), 2024. С. 33-37.
16. Оскар Ґ. Брокетт, Франклін Ґ. Гілді. Історія театру. – Львів, 2014.
17. Паламарчук О. Музичні вистави львівських театрів (1776–2001) Львів – 2003 – С. 173–240.
18. Пилипчук Р. Становлення української театрально-естетичної думки і театральної критики в Галичині і на Буковині у 60-х роках XIX ст./ Записки Наукового Товариства імені Т.Шевченка. Праці Театрознавчої Комісії – Львів – 2003 – Том CCXIV – С. 84 – 116.
19. Роса-Лаврентій С. Між літературознавством та театральною критикою: театрознавчий дискурс у львівській українській пресі 1930-х років // Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство. – Львів, 2018. – Вип. 19. – С. 127–140.
20. Роса-Лаврентій С. Західноукраїнська театральна критика в іменах (Східна Галичина 20–30-х років XX ст.) // Записки НТШ. Т. CCLXXIII (Праці театрознавчої комісії). – Львів, 2020. – С. 44–77
21. Смолич Ю. Про театр – К. – 1977
22. Шерегій Ю. Нариси історії українських театрів Закарпатської України до 1945 р. Нью-Йорк: Пряшів – Львів – 1993.
23. Шоу Б. Із передмови до "Неприємних п’єс". Переклад Л.Екенера. Повне зібр. творів, том III. С. 1–32. Grimsted D. Melodrama Unveiled / University of California Press, 1968. 285 s.
24. Strindberg A. Dramaturgie, verdeutscht von Emil Schering, 1911. Переклад укр. Н.Федорака.
25. Teatrogia polska u schylku XX wieku – Krakow – 2001 – S. 113– 128; 129–132; 139–150 .
</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</td><td>
Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:
• практичні заняття: максимальна кількість балів 60;
• тести: максимальна кількість балів 30;
• самостійна робота здобувачів – 10 балів.
Підсумкова максимальна кількість балів 100.
<table>
<tr><th>Види робіт.
Критерії оцінювання знань студентів</th><th>Макс. кількість балів</th></tr>
<tr><td colspan="2">1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях</td></tr>
<tr><td></td><td>4 бали (за одну відповідь)</td></tr>
<tr><td>студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову та додаткову літературу.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</td><td>3</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	студенти не в повному обсязі володіють навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладають його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.	**2**
	студенти частково володіють навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	**1**
	2. Самостійна робота студентів	
	Критерії оцінювання	10
	Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (наприклад тестуванні), до самостійної роботи здобувачів відноситься їхнє відвідування наукових конференцій чи публічних подій, лекцій, воркшопів, пов'язаних із темами дисципліни.	10
	3. Модульний контроль / тести	
	Критерії оцінювання	**30 балів**
	Модульний контроль - це тестові завдання із вибором відповіді.	
	Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування обрана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 1 бал *(максимально 15+15 = 30 балів).*	**15+15**
	Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; не толерується списування та плагіат та невчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.	
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача	

	вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувачів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.